

EDUCAȚIA ÎN FAȚA PROBLEMELOR SOCIETĂȚII

CERNEI Andriana, profesoară de matematică și informatică, drd.,

Universitatea de Stat din Tiraspol

Rezumat. *Societatea contemporană cunoaște astăzi o dezvoltare extrem de accelerată, astfel pe lângă multitudinea de beneficii care le obținem în contextul acestei dezvoltări apar și o mulțime de probleme cu care ne confruntăm. Cea mai mare problemă fiind utilizarea excesivă a biodiversității. Reprezentând condiția primordială a existenței civilizației umane, biodiversitatea asigură sistemul suport al vieții și al dezvoltării sistemelor socio-economice. Acest concept semnifică diversitatea vieții de pe pământ, implicând patru nivele de abordare: diversitatea ecosistemelor, speciilor, diversitatea genetică și etnoculturală. Astfel în vederea conservării biodiversității primordială este instruirea elevilor despre cele mai stringente probleme ale societății și modurile de soluționare a acestor probleme.*

Analiza datelor statistice arată diminuarea implicării populației active tinere în activitățile comunității, tinerii sunt adesea insuficient pregătiți să își asume această responsabilitate. În acest sens educației îi revine responsabilizarea elevilor, în particular modulul 5B: „Metode experimentale în științe umanistice” va avea drept scop implicarea tinerilor în interogarea, chestionarea, cercetare și identificarea problemelor din mediul lor de trai, iar apoi soluționarea acestora. Afirmația „Tinerii sunt agenții schimbării”, subliniază încă odată importanța creșterii gradului de implicare a tinerilor în viața civică, în particular și în societate, în general.

Cuvinte-cheie: *societate, educație, informatica, elevi-liceeni, competența de realizare a experimentelor, științe umanistice, cercetare, dezvoltare durabilă;*

Abstract. *Contemporary society is experiencing an extremely accelerated development today, so in addition to the multitude of benefits we obtain in the context of these developments, there are also a lot of problems we face. The biggest problem is the excessive use of biodiversity. Representing the primordial conditions of the existence of human civilization, biodiversity provides the backbone of life and the development of socio-economic systems. This concept signifies the diversity of life on earth, involving four levels of approach: the diversity of ecosystems, species, genetic and ethno cultural diversity. Thus, in order to conserve the primary biodiversity, is training students about the pressing problems of society and the ways to solve these.*

The analysis of statistical data shows a decrease in the involvement of the young active population in community activities, young people are often insufficiently prepared to take on this responsibility. In this educational sense, it is the responsibility of students, especially module 5B: "Experimental methods in the humanities" will aim to involve young people in interrogating, questioning, researching and identifying problems in their living environment, and then solving them. The statement "Young people are agents of change", emphasized once again the importance of increasing the involvement of young people in civic life, especially in society in general.

Keywords: *society, education, informatics, high school students, the ability to perform experiments, humanities, research, sustainable development;*

Dezvoltarea lumii contemporane în secolul XXI a ținut în cea mai mare parte de confortul vieții omului. Ajustarea acestui confort la necesitățile omului modern se datorează într-o măsură foarte mare realizărilor remarcabile în domeniile științei, tehnologiilor, ingineriei, ș.a. Dezvoltarea progresivă și atât de rapidă a societății a permis, pe de o parte, dezvoltarea abilității a științei și a civilizației, oamenii bucurându-se din plin de viață și comoditățile ei, iar pe de altă parte, tot această dezvoltare a inițializat și apariția problemelor globale cu impact negativ asupra biodiversității, cu care se confruntă societatea contemporană.

În acest sens, în procesul industrializării și modernizării societății, au fost generate probleme majore legate de condițiile umane de trai, dintre care amintim, distrugerea ecosistemului, poluarea aerului, apei, solului, violența, criminalitatea, iar creșterea numerică a populației și amplificarea necesităților acestea a condus la intensificarea activității de producere, diminuând astfel cantitatea resurselor naturale.

Dacă omul este generatorul problemelor societății și a mediului înconjurător, tot omul este și soluția, fiind determinat la modificarea de atitudine față de natură. Aceeași idee este susținută și de autorii lucrării „*Omenirea la răspântie*”, în care este menționat despre necesitatea elaborării unei strategii de supraviețuire care: „înseamnă restructurări pe orizontală ale sistemului mondial de relații între țări și regiuni și pe verticală, sau schimbări și de atitudine individuală, prin modificări în sistemele de valori și obiective sociale” [1, p. 15].

Parafrazând mesajul detaliat mai sus, suntem de părere că, trebuie să lucreze toate structurile statului prin elaborarea de noi programe de activitate, orientate spre ameliorarea situației, noi modele de coexistență al omului, societății și a biodiversității [2, p. 2].

Conceptul de biodiversitate a fost definit pentru prima dată în cadrul Summit-ului Pământului UNCED din 1992 de la Rio de Janeiro. Acesta semnifică diversitatea vieții de pe pământ și implică patru nivele de abordare:

- diversitatea ecosistemelor;
- diversitatea speciilor;
- diversitatea genetică;
- diversitatea etnoculturală.

Fiind condiția primordială de existență a civilizației umane, biodiversitatea asigură sistemul suport al vieții și al dezvoltării sistemelor socio-economice iar menținerea biodiversității este esențială pentru asigurarea supraviețuirii oricăror forme de viață, printre care se numără și ce a oamenilor.

În cadrul *Conferinței Conservării Biodiversității* au fost adoptate și principiile ce stau la baza conservării biodiversității și dezvoltării durabile a sistemului socio-economic, prezentate în figura 1:

Fig 1. Principiile conservării biodiversității și dezvoltării durabile.

Dacă e să analizăm principiul subsidiarității care constă în reglementarea exercițiului puterii, deciziile fiind luate la nivelul cel mai de jos (local, regional, național) și principiul integrării sectoriale atunci identificăm și rolul sistemului educațional în rezolvarea problemelor societății, deoarece elevii de azi vor trăi în lumea de mâine. Așa cum politica de stat în domeniul educației identifică educația drept „o prioritate națională și factorul primordial al dezvoltării durabile a unei societăți bazate pe cunoaștere” [3].

Dat fiind faptul că calitatea mediului înconjurător constituie una dintre cele mai stringente probleme globale ale omenirii și deoarece nu se raportează numai la conservarea cadrului natural, ci și la supraviețuirea speciei umane, o posibilă soluție ar fi implicarea educației, în particular a elevilor

la dezvoltarea durabilă a societății și la rezolvarea problemelor acesteia. Acest tip de dezvoltare - durabilă, este capabil să asigure, pe termen lung, creșterea economică, îmbunătățirea condițiilor de mediu și conservarea resurselor naturale.

În focarul dezbaterilor politicilor educaționale, atât internaționale, cât și se identifică scopul de adaptare eficientă a sistemelor de educație și formare la nevoile economiei și societății contemporane. Cu privire la acest subiect, Comisia Europeană a demarat în anul 2012 o comunicare privind Regândirea Educației și investirea în competențe pentru obținerea de rezultate economice și sociale mai înalte.

În acest sens sau formulat competențele secolului XXI-lea [4, p. 4]:

- stimularea spre o învățare deschisă și flexibilă;
- prioritizarea investițiilor în educație și formare profesională;
- responsabilitate și capacitate de adaptare;
- gândire critică și gândire sistemică;
- capacități de colaborare și interpersonale;
- identificarea, formularea și soluționarea problemelor;
- responsabilitate socială.

Astfel, în toate sistemele educaționale europene, inclusiv și în Republica Moldova, curriculumul a parcurs în 2019 procesul de reconceptualizare sau reformare, în funcție de natura și amploarea schimbărilor urmărite. În iulie 2019, în Republica Moldova a fost aprobat noul curriculum la disciplina Informatica racordat la noile tendințe dominante în politicile educaționale internaționale, dintre care amintim:

- educația pentru toți și pentru fiecare în parte;
- educația pe tot parcursul vieții;
- centrarea pe formarea de competențe;
- abordarea constructivistă a învățării;

Oamenii au nevoie de o gamă variată de competențe pentru a-și realiza potențialul la locul de muncă și/sau în societate. În particular, din competențele „noi” specifice dezvoltate la elevi în cadrul disciplinei Informatica stipulate în curriculum (ediția 2019) și cele cu referire directă la rezolvarea problemelor societății menționăm [5, pp. 5-6]:

c.s.6. *Prelucrarea datelor experimentelor din domeniul științelor reale și al celor socio-umane*, manifestând gândire critică, claritate și corectitudine;

c.s.7. *Algoritmizarea metodelor de analiză, sinteză și de soluționare a situațiilor-problemă*, demonstrând creativitate și perseverență;

c.s.9. *Explorarea situațiilor-problemă prin modelare, planificare și efectuare de experimente virtuale în mediile digitale*, dovedind spirit analitic, claritate și concizie.

Paralela dusă de la aceste competențe specifice la rezolvarea problemelor societății se conturează de modulul 5B: *Metode experimentale în științele umanistice*, din curriculumul la disciplina Informatica, ciclul liceal, (ed. 2019), care propune un șir de activități și produse de învățare recomandate, prezentată în figura 2.

Încă un argument care susține că educația poate ține piept problemelor societății este și raportul pentru UNESCO [6], care orientează învățarea pe următoarele direcții: a învăța să știi/să cunoști, a învăța să faci, a învăța să muncești împreună cu alții și a învăța să fii, la care Shaeffer și colaboratorii săi au mai adăugat una – a învăța să te transformi pe tine și să schimbi societatea [7].

Efectuarea unui sondaj în rândul elevilor din cadrul instituției de învățământ, referitor la: evaluarea nivelului de satisfacție față de condițiile fizice din școală, a gradului de participare a elevilor în activitățile extrașcolare, a atitudinii acestora față de eventualele cazuri de copiere;

Efectuarea unor sondaje în localitatea în care se află instituția de învățământ, referitor la: evaluarea calității drumurilor, a stării mediului sau a unui eventual loc de construcție a unui centru de agrement;

Efectuarea unor sondaje în localitatea în care se află instituția de învățământ, referitor la: intențiile cetățenilor de a contribui financiar sau prin muncă neremunerată la amenajarea localității etc.

Fig 2. Activități și produse de învățare recomandate în clasa XII-a, modulul 5B.

Din figura 2 observăm că problemele abordate de elevii-liceeni nu cuprind un diapazon foarte mare, însă de aici demarează principiul subsidiarității, de la simplu la compus de la local la global. Iar implicarea elevului în rezolvarea problemelor societății îl face mai activ, devenind astfel actor al propriei învățări.

Cu alte cuvinte, stimularea elevilor-liceeni pe latura realizării experimentelor în științe umanistice în scopul rezolvării problemelor sociale va solicita acestora variate abilități cognitive, de analiză, sinteză, gândire critică, spirit de inițiativă, creativitate, însă efectele pozitive pe termen lung ale educației asupra rezolvării problemelor societății și a unei dezvoltări durabile nu se vor lăsa prea mult așteptate.

Bibliografie

1. Meșerovici, M.; Pastel, E. Omenirea la răspântie. Al doilea raport către Clubul de la Roma. București: Ed. Politica, 1975
2. Manoliu, M.; Ionescu, C. Dezvoltarea durabilă și protecția mediului. București: Ed. H.I.A., 1998

3. Codul educației al Republicii Moldova. Publicat: 24-10-2014 în Monitorul Oficial Nr. 319-324 art. 634, disponibil la adresa electronică https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro (Accesat la 18.08.2021)
4. Comisia Europeană. *Comunicare a comisiei către parlamentul european, consiliu, comitetul economic și social european și comitetul regiunilor*. O nouă agendă pentru competențe în Europa. <https://eur-lex.europa.eu/L>, 2016
5. Informatica. Curriculum pentru clasele a X - a - a XII – a, aprobat prin ordinul M. E. C. C. al R. Moldova, procesul verbal nr. 22 din 5.07.2019, Chișinău, https://mecc.gov.md/sites/default/files/informatica_curriculum_liceu_rom.pdf (Accesat la 07.08.2021)
6. Cadrul european de cooperare în domeniul educației și formării al Comisiei Uniunii Europene, ET 2020. [citat 12.06.2020]. Disponibil: <https://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/et2020-framework> (Accesat la 23.08.2021)
7. Shaefer S. et al. *Learning for the 21st Century, material tradus de UNICEF România*. [citat 12.06.2020]. Disponibil: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/227c6186-10d0-1> (Accesat la 13.08.2021)

CZU:37.018.43:378

THE CONTRIBUTION OF DISTANCE LEARNING IN TEACHING STUDENTS CHARACTERIZED AS HAVING LEARNING DIFFICULTIES

CHARALAMPOUS Constantia, dr.,

ZACHAROULA Karava, dr.,

MICHALOPOULOS George, med, Head of KESY Argolidas

Abstract. *Educational data has changed rapidly over the past two years due to the spread of the Covid-19 epidemic and the replacement of traditional face-to-face teaching with distance learning. Pupils characterized as having learning difficulties were strongly influenced in the field of learning, by confinement at home, lack of concentration and difficulty in understanding the lesson.*

Keywords: *Covid 19, distance learning, inclusive education*

Introduction. In recent decades, there has been a great deal of discussion internationally about the implementation of inclusive education. Inclusive education is an educational practice, that aims to include all students in the educational process, taking into account the educational and social needs, but also any diversity (Charalampous & Papademetriou, 2019). The implementation of the contents of the inclusive theory is necessary because of the obvious phenomenon of marginalization of pupils characterized as having special